

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

**МНОГО ИГРИ,
ЗАКАЧКИ,
ЗАБАВЛЕНИЯ!**

КД

**Умни
животни
СПЕЦИАЛЕН
БРОЙ**

**Хитри
лисици,
ловки папагали
и други
талантливи
животни!**

бр. 10 • ноември 2020 • цена 2,95 лв.

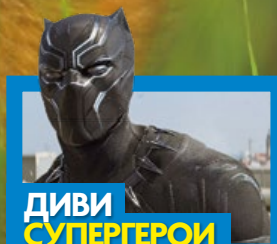
ISSN 1313-4205

**10
ВЪПРОСА
ЗА УМНИЦИ**

**ЛИЧНОСТЕН
ТЕСТ**

**ДИВИ
СУПЕРГЕРОИ**

EASY ENGLISH FOR KIDS
**ЛЕСЕН И ВЕСЕЛ
АНГЛИЙСКИ**

Отстъпка
само до
14.12.2020 г.

КОЛЕКЦИОНЕРСКО ИЗДАНИЕ

ВЕЧНИТЕ БОГАТСТВА НА БЪЛГАРИЯ

ИСТОРИЯ, ПРИРОДА И КУЛТУРА

~~50 лв.~~
29⁹⁵ лв.

ВЕЧНИТЕ БОГАТСТВА НА БЪЛГАРИЯ – история, природа и култура

304 стр., твърди корици

Това колекционерско издание разказва за хилядолетните богатства на нашата родина – мистериите на рогонските светилища, златото на траките, красотата на българската природа, древните и вечно млади наши градове. 304 страници са събрали на едно място 21 емблематични материала на *National Geographic България*.

Изданието е богато илюстрирано и с висококачествено полиграфическо изпълнение.

ВЗЕМИ БЪЛГАРИЯ В РЪКА!

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: 0800 12321,
02 4016 849, NG@nationalgeographic.bg

ПРОДАВА СЕ С ОТСТЪПКА ДО 14.12.2020 г.
САМО ПО ИНТЕРНЕТ НА WWW.NGM.BG

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS

ngkids@sbb.bg
бр. 10 (129) ноември 2020 г.
Цена: 2.95 лв.

Татяна Григорова, главен редактор
Маргарит Дамянов, редактор
Божидар Хаждов, дизайн и предпечат
Цветана Георгиева, коректор

Адрес на редакцията
ул. „Отец Паисий“ № 15, 1303 София
тел.: 02 401 9040; факс: 02 401 6819
Консултант реклама
Анита Райкова
тел.: +359 895 016 839; e-mail: sales@sbb.bg

Изпълнителен директор
Димитър Дрumeв
Председател на съвета на директорите
Красимир Дрumeв
Оперативен директор
Богдана Черногорова
Директор Събития и специални проекти
Марияна Жабинска
Директор Реклама
Елена Андреева
Мениджър Производство
Тони Туйков
Мениджър Книгоиздаване
Виолета Изова
Дистрибуция
Ваня Златанова, Георги Атанасов
Печат
„Булвест Принт“ АД
Хартия тяло

Електронен магазин: www.sbb.bg/shop
За контакти с Абонаментния център
на „СББ Медиа“ АД
тел. 0800 12321 (безплатно от цялата страна)
в работни дни от 10,00 до 18,00 часа
abonamenti@sbb.bg

Издава „СББ МЕДИЯ“ АД/SBB MEDIA,
със седалище и адрес на управление:
1303 София, ул. „Отец Паисий“ № 15,
Лица по чл. 7а, ал. 1 от ЗЗДПДП:
Димитър Дрumeв
Красимир Дрumeв

Списание National Geographic Kids излиза 11 пъти годишно –
без януари – по лиценз на National Geographic Partners LLC.

PUBLISHED BY NATIONAL GEOGRAPHIC PARTNERS LLC
Chairman, National Geographic Partners Gary E. Knell
Chairman of the Board of Directors Jean Case
Executive Vice President and General Manager, National
Geographic Media David Miller
Editorial Director Susan Goldberg
Managing Editor, Magazines David Brindley
International Magazine Publishing
Yulia P. Boyle, Senior Vice President, Global Media and Asset
Management;
Jennifer Jones, Director, International Media;
Leanna Lakeram, Editorial and Marketing Coordinator,
International Media

NATIONAL GEOGRAPHIC KIDS MAGAZINE
Editor in Chief and Vice President, Kids Magazines & Digital
Rachel Buchholz
Design Director, Magazines Eileen O'Tousa-Crowson
Editorial Kay Boatner, Senior Editor / Digital Producer; Allyson
Shaw, Editor / Digital Producer
Photo Shannon Hibberd, Senior Photo Editor
Production Sean Philpotts, Director
Digital Laura Goertzel, Director

Copyright © 2020 National Geographic Partners, LLC. All rights reserved.
National Geographic Kids and the Yellow Border Design are registered trademarks of National
Geographic Society and used under license.

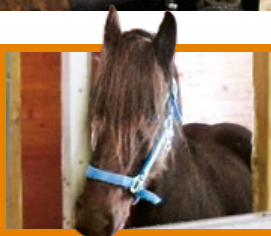
Умни животни СПЕЦИАЛЕН БРОЙ

Размърдай акъла си с
този специален брой за
супер умници! Започни
със забавния личностен
тест на стр. 10-11, за да
провериш какъв тип
гений си.

12

Гениални животни

Тези интелигентни
същества ще те изненадат.

20

10 Въпроса за умници

Отговаряме на някои от
най-сложните въпроси,
които може би си задаваш.

24

Диви супергерои

Запознай се с трима
супергерои, вдъхновени
от истински животни.

НА СТР. 12 ЗАПОЧВА
РАЗКАЗЪТ ЗА НЯКОЛКО
СУПЕРУМНИ ЖИВОТНИ
КАТО ЧЕРВЕНАТА
ЛИСИЦА ДЖЕСИ И
ПЛИННИКАТА ГОРИЛА
ОТ СНИМКАТА ДОЛУ.

РУБРИКИ

- 4 Невероятно, но факт!
- 5 Невероятни приятели животни
- 6 Световните 8
- 8 Удивителни животни
- 26 Празнично пътуване
- 27 Всемогъщият Зевс
- 28 Миксер
- 29 Нарисувай сам
- 32 Кръстословици
- 34 Обратна реплика

НА КОРИЦАТА

Най-разпространеният вид лисица е червената лисица. Наименованието „червена“ е прието в повечето европейски страни и е правилно, защото нормалната окраска на лисицата е рижава.

BREUER WILDLIFE / MINDEN PICTURES

МАЛКИ СНИМКИ НА КОРИЦАТА: АЛИС БРЕРЕТЪН (ИЛЮСТРАЦИЯ ИЗВЪНЗЕМНО); SORANOME / SHUTTERSTOCK (СЛОН); © WALT DISNEY STUDIOS MOTION PICTURES / С ПОЗВОЛЕНИЕТО НА КОЛЕКЦИЯ „ЕВЪРЕТ“ (ЧЕРНАТА ПАНТЕРА). СТР. 3: САЙМЪН ЧАП / SOLENT NEWS AND PHOTO AGENCY (ЛИСИЦА); С ПОЗВОЛЕНИЕТО НА САНДИ И ДОН БОНЪМ (КОН); © КРИСТОФ КУРТО / NATURE PICTURE LIBRARY (ПЛИННИКА ГОРИЛА); АЛИС БРЕРЕТЪН (ИЛЮСТРАЦИЯ КУЧЕ И КОТКА); ЧЪК ЗЛОТНИК / COLUMBIA PICTURES / С ПОЗВОЛЕНИЕТО НА КОЛЕКЦИЯ „ЕВЪРЕТ“ (СПАЙДЪРМЕН)

EASY ENGLISH FOR KIDS
ЛЕСЕН И ВЕСЕЛ
АНГЛИЙСКИ

Подбрана част от
текстовете са оставени
в оригинал и са посочени
със стрелка English for
Kids. Превода на фразите
ще намериш на стр. 35.

НЕВЕРОЯТНО НО ФАКТ!

Виж тези смайващи факти

ОТ МЕРЛИН ТЕРЪЛ

Точно
в момента в
уста ти има
може би

**1 МИЛИАРД
БАКТЕРИИ.**

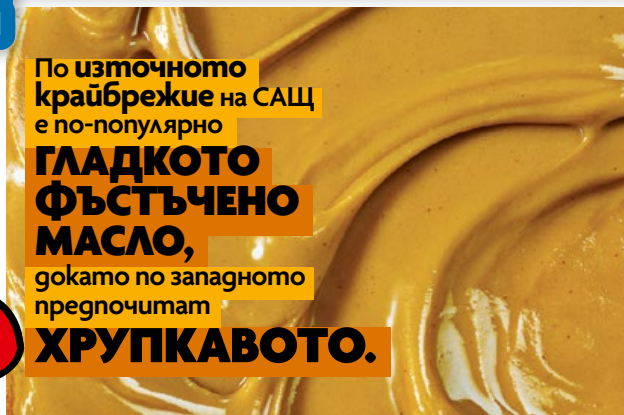

**МЪЖЕТЕ
ХЪЛЦАТ**
по-често от
ЖЕНИТЕ.

Крокодилите
съществуват от
около
**200
МЛН.
ГОДИНИ.**

По източното
крайбрежие на САЩ
е по-популярно
**ГЛАДКОТО
ФЪСТЪЧЕНО
МАСЛО,**
докато по западното
предпочитат
ХРУПКАВОТО.

Между **1912**
и **1918 г.** във
Вашингтон
човек можел да
занесе **парите**
си да бъдат
ИЗПРАНИ
и
ИЗГЛАДЕНИ.

Строежът на една от **НАЙ-СКЪПИТЕ КЪЩИ НА
ДЪРВО,** намираща се в Шотландия, струвал **7 МЛН. ЛЕВА.**

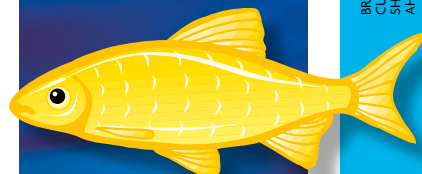
Thomas
Jefferson's
recipe for
**VANILLA
ICE CREAM**
is in the
Library of
Congress.

1

Според
учените
**ПРЪСТЕНИТЕ
НА САТУРН**
ще изчезнат
някой ген.

Някои риби могат
да се променят от
ЖЕНСКИ
на **МЪЖКИ.**

BRAND X PICTURES / PUNCHSTOCK (ФЪСТЪЧЕНО МАСЛО); DIGITAL VISION / GETTY IMAGES (БАНКНОТА);
CULLEN MACIAS / SHUTTERSTOCK (ЮТИЯ); ЦИФРОВО СЪСТАВЕНО ИЗОБРАЖЕНИЕ; VIOLETKARA /
SHUTTERSTOCK (НАША); THE ALNWICK GARDEN TRUST (ДЪРВЕЩНА КЪЩА); PHOTODISC / SUPERSTOCK (КЛОНИ);
АНДРЕО ВЪРДЖИС / SHUTTERSTOCK (КРОКОДИ); PHOTODISC / PUNCHSTOCK (САДОВОЛЕД)

НЕВЕРОЯТНИ ПРИЯТЕЛИ ЖИВОТНИ

ОТ АМАНДА САНДЛИН

ЕТО ТИ ЕДНА
ЦЕЛУВКА ЗА
ПОМОЩТА.

РОБИ

МЕЧО

КАРАКАЛ ВОДИ СЛЯП РИС

КАРАКАЛ

ГОЛЕМИНА Дължина 60–105 см (глава и тяло); опашката е дълга 20–30 см

АРЕАЛ Африка и Близкия изток до Индия

КАКВО ИМА ЗА ОБЯД? Гризачи, птици, дамани, duk-duk (малки антилопи) и маймуни

С КАКВО Е ИЗВЕСТЕН

Според учените каракалите общуват помежду си, като помръдват спончетата косми на ушите си.

ЗАБАВЕН ФАКТ Думата „каракал“ идва от турски и означава „черноух“.

Скот Милс, Орегон, САЩ

Намусен, злобен и сляп, червеният рис Мечо си нямал приятели и бил самотен в приюта за диви животни, where he lived. Персоналът се тревожел за психическото му състояние... докато не им хрумнало да го запознаят с една друга недружелюбна котка. Тогава преместили в съседство каракала Найроби. Почти веднага Мечо започнал да се търка в оградата между тях и да се умилква на каракала. В началото Роби не му обръщал внимание, но скоро започнал да маха опашка и да върти задница.

След няколко седмици отворили вратата между тях. Мечо изтичал при Роби и започнал нежно да го бута с глава. Бързо станали най-добри приятели – дори нещо повече. Роби се превърнал във водач на Мечо и се движел на един нос пред него. Ако рисът го изгубел, веднага започвал да цвърчи, докато каракалът се върне. „Това се превърна в работа на каракала“ – казва Черил Тълър, директор на приюта „Уайлдкат Ридж“. За да си починат, двамата се изтягали на слънце и рисът мачкал с лапи козината на Роби.

ЧЕРВЕН РИС

ГОЛЕМИНА Дължина 65–105 см (глава и тяло); опашката е дълга 10–15 см

АРЕАЛ САЩ, Южна Канада и Мексико

КАКВО ИМА ЗА ОБЯД? Най-вече зайци

С КАКВО Е ИЗВЕСТЕН

Червеният рис може да тича с почти 50 км/ч.

ЗАБАВЕН ФАКТ

Червеният рис може да направи триметров скок, за да улови пляката си.

СЛЕПИЯТ ЧЕРВЕН
РИС МЕЧО СЛЕДВА
СВОЯ ВОДАЧ РОБИ.

1

БРОНИРАН ВОИН

Не се закачай с този далечен роднина на броненосеца, който живял в периода от преди 2,5 млн. до преди 10 000 години. Голям колкото малка кола, **глиптотерият** имал сериозна защита срещу хищници – супертвърда черупка. Освен това разполагал с мощна опашка, която размахвал като боздуган.

Древни животни

ТЕЗИ ПРАИСТОРИЧЕСКИ БОЗАЙНИЦИ ПРИТЕЖАВАЛИ ЧУДАТИ ЧЕРТИ

2

СМЪРТОНОСНА ЗАХАПКА

Тилаколео – най-едрият месояден бозайник в Австралия – изчезнал преди около 45 000 години. Хищникът имал остри зъби и мощна захапка. Тичал на четири крака, но вероятно е можел да стои и само на задните си крака. Освен това животното било торбесто – новородените се развивали в торбата на мама.

3 МЪНИЧЪК ПРИМАТ

С тегло само 30 грама **тинимомисът** бил толкова миниатюрен, че би могъл да седне на върха на носа ти. Tinier than the smallest primates alive today, мой животил преди 56 млн. години, когато бозайниците често били малки (и много симпатични).

4 НЕ МОГА ДА СКАЧАМ!

Стенурусът – късомуцунест член на семейство Кенгурови, бил три пъти по-силен от днешните кенгурута. Но това гигантско торбесто не скачало. Стенурусът, който изчезнал преди 30 000 години, ходел на задните си крака.

5 ГИГАНТСКИ РОГА

Това е най-едрият вид елен, съществувал някога. Рогата му достигали невероятен размер – 3,5 м! Въпреки че живял преди 2 млн. години, **мегалоцеросът** си има и модерно име – ирландски лос. То се дължи на факта, че добре запазен останки били откривани в торфища в Ирландия.

6 ВИЖ МИ РОГА

Преди 38 млн. години **мегацеросът** се откроявал с подобния си на буквата Y рог. Хранел се с листа и вероятно с плодове и бил много голям – височината му до рамото била 2,4 м, с над 60 см повече от днешните носорози. Обаче имал съвсем малък мозък.

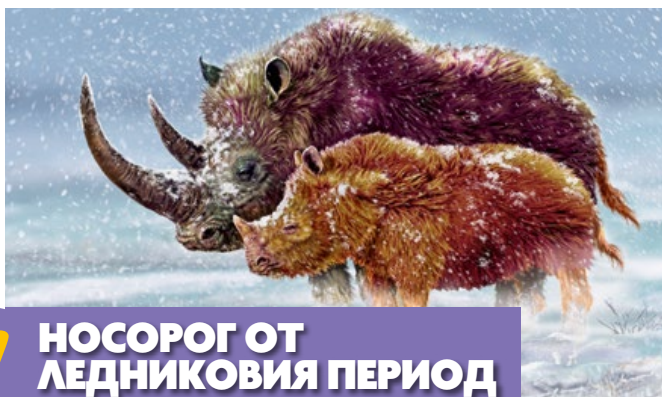
8 ЯКИ ЗЪБИ

Макар да прилича малко на носорог и малко на саблезъб тигър, **унтатерият** не им е роднина. Копитното животно, което живяло преди между 56 и 34 млн. години, имало три чифта рога и суперголеми горни кучешки зъби. Растителноядното животно било високо колкото днешен носорог.

7 НОСОРОГ ОТ ЛЕДНИКОВИЯ ПЕРИОД

Целодонтът, наричан още вълнест носорог, приличал на днешните африкански носорози – само дето бил покрит с козина. Пухкавото кожухче го топлело през ледниковия период в Евразия, където целодонтите живеели до преди 10 000 години.

УДИВИТЕЛНИ ЖИВОТНИ

Гъски „работят“ в Nat Geo!

Вашингтон, САЩ

Един ден шест гъсета се излюпили на перваза на третия етаж на централата на *National Geographic*! Но макар работещите там много да се зарадвали на семейството канадски гъски – мама, татко и малките, – ситуацията не била особено благоприятна за птиците. Although the goslings were safe from predators like foxes in the high nest, первазът бил опасно място за малките птици, които още не могли да летят. Спасителите трябвало да преместят пернатото семейство, но как да смъкнат птиците долу?

Специалисти от природозащитната организация „Диви животни в града“ излезли на терасата и прибрали пилетата в клетка, докато родителите им крякали и съскали. „Не бяха доволни да са толкова близо до хора, но – докато виждаха гъсетата си – птиците вървяха след тях“ – казва Ейприл Линтън, доброволка от „Диви животни в града“. Спасителите и гъските бавно преминали покрай бюрата и стигнали с клатушкане до асансьора, а после излезли навън. „Оставиха след себе си следа от акано“ – казва Рейчъл Бейл, редактор в *National Geographic*.

На следващия ден прекарвали гъшото семейство до близкия парк, където имало вода и трева в изобилие. —Брандън Макинтайър

1 МАЛКИТЕ ГЪСЕТА НЕ БИЛИ В БЕЗОПАСНОСТ НА ПЕРВАЗА НА ТРЕТИЯ ЕТАЖ.

ЗНАЧИ ТУКА ПРАВЕТЕ СПИСАНИЕТО?

2

3 ДОБРОВОЛКАТА ЕЙПРИЛ ЛИНТЪН ИЗПОЛЗВАЛА МРЕЖА, ЗА ДА НАСОЧИ ГЪСКИТЕ КЪМ АСАНСЬОРА.

4 ПТИЦИТЕ СИ ПОЧИНАЛИ МАЛКО ПРЕД СТРАДАТА. ПРЕДИ ДА СЕ ОТПРАВЯТ КЪМ НОВИЯ СИ ДОМ В ПАРКА.

Слон

носи

дъждобран

Найроби, Кения

Мокрото време не уплашило слончето Шукуру, тъй като си имало собствен дъждобран!

Обикновено слончетата разчитат на огромните си роднини, които да ги топят и пазят на сухо, когато времето е лошо. Но Шукуру била сираче и нейните гледачи в Тръста за див животни „Шелдрик“

знаели, че без семейство тя ще се измокри до кости под дъжда. Затова ѝ направили чудесен дъждобран по поръчка.

The bright orange jacket was created from the same fabric as a human's raincoat. Когато Валяло, Шукуру търпеливо чакала да ѝ го сложат на гърба и

ЕДИН ТОПЪЛ
ШОКОЛАД ЩЕ
МИ ДОЙДЕ
ДОБРЕ!

СЕГА ВЕЧЕ
ПОРАСНАЛАТА
ШУКУРУ ЖИВЕЕ В
ЗАЩИТЕНА ГОРА
С ДРУГИ СПАСЕНИ
СЛОНОВЕ.

да го завържат под корема. „Свикна да носи дъждобрана и се научи, че с него ще ѝ бъде по-уютно“ – казва Анджеа Шелдрик, която ръководи тръста в Кения. Липсват ѝ само гумени ботуши!

—Джон Миклос-мл.

ГЪСКА

Вашингтон,
САЩ

ЧИХУАХУА

Алтадена,
Калифорния, САЩ

СЛОН

Найроби, Кения

ПРИЕМАМ
БЛАГОДАРНОСТИ
В КУЧЕШКИ
БИСКВИТИ!

Чихуахуа

зони

бандити

Алтадена, Калифорния, САЩ

Чихуахуата Пако дремел в магазина на съседите, когато през вратата влетели маскирани мъже. Те се отправили към касата, връчили празна торба на касиера и му наредили да сложи вътре парите.

Събуден от шума, Пако веднага скочил, хвърлил се към бандитите с гръмък лай и започнал да ги хапе по краката. Стреснатите обирджии побегнали. Петкилограмовият охранител обаче ги последвал навън и ги подгонил по улицата. Едва след това се върнал в магазина.

Какво превърнало дружелюбното кученце в свиреп борец с престъпността? Специалистът по поведение на животните Тери Мари Къртис смята, че Пако всъщност се уплашил, когато бандитите нахълтали.

„Понякога, когато са уплашени – обяснява Къртис, – животните действат агресивно, за да прогонят страшното нещо.“

Независимо какво изпитвал Пако, всички в квартала били впечатлени от храбростта му. „Той е истински супергерой“ – казва собственикът на магазина Ерик Найт.

—Джон Миклос-мл.

Забавна
викторина

Умни животни СПЕЦИАЛЕН БРОЙ

ЛИЧНОСТЕН ТЕСТ

ОТ КЕЙ БОУТНЪР

Специалният брой на супер умниците е тук, за да размърда акъла ти. Следващите 10 страници са пълни с интелигентни животинки и с 10 смахнати въпроса, на които непременно трябва да знаеш отговорите.

Първо обаче направи този забавен личностен тест, за да провериш какъв тип гений си, в коя сфера ще се изявиш най-добре и кое би могло да бъде твоето поле на дейност, когато пораснеш – физик, математик, изследовател, творец или изобретател. После продължавай нататък, за да отприщиш своята интелигентност!

STEVESTONE / GETTY IMAGES (МОМЧЕ С КНИГА); АНТОН ИВАНОВ / SHUTTERSTOCK (МАЙМУНА РЕВАЧ); СЕБАСТИАН КЕНЕРКНЕХТ / MINDEN PICTURES (ВИДРА); SUMIRE8 / SHUTTERSTOCK (КОЛБИ); АНДРЕАС ПОРТНЪР / SHUTTERSTOCK (ГУМЕНИ БОТУШИ); СТИВЪН МАКСУЙНИ / SHUTTERSTOCK (ПУКАНКИ); NO_LIMIT_PICTURES / GETTY IMAGES (КУРАБИЙКИ); SASHKIN / SHUTTERSTOCK (ФОТОАПАРАТ); ЕКАТЕРИНА ШВАЙГЕРТ / SHUTTERSTOCK (КОТКА); AVIGATOR FORTUNER / SHUTTERSTOCK (ТАЙПЕ); OTSPHOTO / SHUTTERSTOCK (КУЧЕ); STEFANIEDSIGN / GETTY IMAGES (ОКЛАНД); SLP_LONDON / SHUTTERSTOCK (ДОПЪЛНИТЕЛНО ОКО); LUNAMARINA / SHUTTERSTOCK (СУПЕР ОБОНЯНИЕ); KISHIGIN / SHUTTERSTOCK (ЛЕД); BEGUN1983 / SHUTTERSTOCK (ЧАСОВНИК); SORANOME / SHUTTERSTOCK (СЛОН); JERONIMO CONTRERAS / ADOBE STOCK (БОДЛИВО СВИНЧЕ); КЕВИН ШАФЪР / GETTY IMAGES (ПЮЛЕН); САЙМЪН ХОРАН / SHUTTERSTOCK (КЕЦОВЕ); ROGOVICI / ISTOCK (РАНИЦА); ЦИФРОВО СЪСТАВНО ИЗОБРАЖЕНИЕ

Как би прекарал дъждовен ден?

НА СУХО
ВКЪЩИ С
ХУБАВА КНИГА
ИЛИ ФИЛМ

Какво предпочиташ да видиш – маймуни ревачи в джунглата или морски видри сред горите от келп в океана?

МАЙМУНИ РЕВАЧИ

МОРСКИ ВИДРИ

Трябва да се откажеш от едно от тези лакомства. Кое да бъде?

ПУКАНКИ

КУРАБИЙКИ

ПО ПРИРОДНИ НАУКИ

ХАЙДЕ ДА
СЕ ЗАБАВ-
ЛЯВАМЕ
НАВЪН!

ЗАПОЧНИ
ТУК

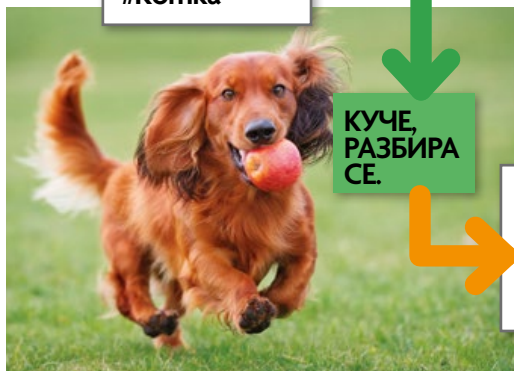
Избери в
какъв конкурс
да участваш.

ФОТОГРАФСКИ
КОНКУРС

КОТКИТЕ
СА НАЙ-
ЯКИ.

#Куче
или
#Комка

КУЧЕ,
РАЗБИРА
СЕ.

ДА СЕ ГОТВИ
ОКЛАНД, НОВА
ЗЕЛАНДИЯ!

Какво предпочиташ – трето око или два носа?

ЩЕ СЕ ВИДИМ В
ТАЙПЕ, ТАЙВАН.

Можеш да се преселиш където искаш по света. Коя е твоята любима дестинация?

О, ДА
ОЩЕ
ЕДНО
ОКО!

ПО-СКОРО
СУПЕР
ОБОНЯНИЕ.